

Defnyddio gwybodaeth am
berfformiad: persbectif defnyddwyr
gwasanaeth a chanlyniadau– Cyngor
Sir y Fflint

Blwyddyn archwilio: 2022-23

Dyddiad cyhoeddi: Rhagfyr 2023

Cyfeirnod: 3976A2023

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol.

Mewn achos o dderbyn cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddo, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae'r cod adran 45 yn nodi'r arfer wrth ymdrin â cheisiadau a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partïon perthnasol. O ran y ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru yn drydydd partïon perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynghylch datgelu neu ailddednyddio'r ddogfen hon at Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay. Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg. This document is also available in English.

Cynnwys

Crynodeb o'r adroddiad	4
Yr hyn yr edrychom arno – cwmpas yr archwiliad hwn	4
Pam yr ymgwymerwyd â'r archwiliad hwn	5
Trefniadau adrodd perfformiad y Cyngor	5
Yr hyn a ganfuom	5
Darperir gwybodaeth perfformiad gyfyngedig i uwch arweinwyr i'w galluogi i deall safbwynt defnyddwyr gwasanaeth a chanlyniadau y Cyngor gweithgareddau	
Argymhellion	7
Atodiadau	
Atodiad 1: Cwestiynau allweddol a'r hyn yr ydym yn chwilio amdano	9

Crynodeb o'r adroddiad

- 1 Gwnaethom ystyried persbectif defnyddwyr y gwasanaeth a'r wybodaeth am ganlyniadau a ddarparwyd i uwch swyddogion ac uwch aelodau (uwch arweinwyr), a sut y defnyddir y wybodaeth hon.
- 2 Yn gyffredinol, canfuom fod gwybodaeth perfformiad gyfyngedig yn cael ei darparu i uwch arweinwyr yng Nghyngor Sir y Fflint (y Cyngor) i'w galluogi i ddeall safbwynt defnyddwyr gwasanaeth a chanlyniadau ei weithgareddau.
- 3 Rydym wedi gwneud tri argymhelliad i gryfhau'r wybodaeth a roddir i uwch arweinwyr.

Yr hyn yr edrychom arno – cwmpas yr archwiliad hwn

- 4 Gwnaethom ganolbwyntio ar y wybodaeth perfformiad a ddarparwyd i uwch swyddogion ac uwch aelodau (uwch arweinwyr) ynghylch persbectif a chanlyniadau defnyddwyr gwasanaeth, a sut y defnyddir y wybodaeth hon. Ni wnaethom gynnal adolygiad llawn o drefniadau rheoli perfformiad y Cyngor nac adolygiad manwl o ansawdd y data y mae'r Cyngor yn ei gasglu. Ni chanolbwyntiodd yr adolygiad ychwaith ar ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaeth ar newidiadau gwasanaeth penodol na datblygu polisiau a strategaethau.
- 5 Rydym wedi nodi ein cwestiynau archwilio a'n meini prawf archwilio yn **Atodiad 1**. Mae'r meini prawf archwilio yn y bôn yn nodi sut beth yw da a sut y byddem yn disgwyl dod o hyd iddo.
- 6 At ei gilydd, roeddem yn chwilio am rannu gwybodaeth perfformiad gydag uwch arweinwyr i'w helpu i ddeall pa mor dda y mae gwasanaethau a pholisiau yn diwallu anghenion defnyddwyr gwasanaeth a pha mor dda y maent yn helpu'r Cyngor i gyflawni'r canlyniadau y mae'n gweithio tuag atynt. Roeddem hefyd yn edrych i weld bod uwch arweinwyr yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro cynnydd a gweithredu lle bo angen i wella canlyniadau.
- 7 Mae hyn yn rhan bwysig o drefniadau i sicrhau bod cynghorau'n sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio eu hadnoddau. Mae hefyd yn ffordd bwysig y gall y Cyngor sicrhau ei hun ei fod yn gweithredu yn unol â'r ffordd 'ymgysylltiad' o weithio wrth gymryd camau i gyflawni ei amcanion llesiant. Heb y wybodaeth hon, mae'n anodd gweld sut y gall uwch arweinwyr ddeall a yw eu polisiau a'u gweithredoedd yn cael yr effaith a fwriedir a gwneud newidiadau lle nad ydynt.
- 8 Mae ein canfyddiadau'n seiliedig ar adolygiadau o ddogfennau a chyfweiliadau gydag Aelod y Cabinet ac uwch swyddogion sy'n gyfrifol am drefniadau rheoli perfformiad y Cyngor. Mae'r dystiolaeth a ddefnyddiwyd gennym i lywio ein canfyddiadau wedi'i chyfyngu i'r ffynonellau hyn. Gwnaethom y gwaith hwn yn ystod mis Gorffennaf a mis Medi 2023.
- 9 Aethom ati i ateb y cwestiwn: **'A yw data perfformiad y Cyngor yn galluogi uwch arweinwyr i ddeall safbwynt defnyddwyr y gwasanaeth a chanlyniadau ei weithgareddau i reoli ei berfformiad yn effeithiol?'** Rydym wedi gwneud hyn drwy archwilio'r cwestiynau canlynol:
 - A yw'r wybodaeth perfformiad a ddarperir i uwch arweinwyr yn cynnwys gwybodaeth briodol am safbwynt defnyddwyr gwasanaeth?
 - A yw'r wybodaeth perfformiad a ddarperir i uwch arweinwyr yn cynnwys gwybodaeth briodol am ganlyniadau gweithgareddau'r Cyngor?

- A oes gan y Cyngor drefniadau cadarn i sicrhau bod y data a ddarperir yn gywir?
- A yw'r Cyngor yn defnyddio'r wybodaeth i'w helpu i gyflawni ei ganlyniadau?
- A yw'r Cyngor yn adolygu effeithiolrwydd ei drefniadau?

Pam yr ymgwymerwyd â'r archwiliad hwn

- 10 Cynhaliwyd yr archwiliad hwn i helpu i gyflawni dyletswyddau'r Archwilydd Cyffredinol o dan adran 17 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (Deddf 2004) ac adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- 11 Rydym yn ceisio:
- cael sicrwydd bod y wybodaeth perfformiad y mae'r Cyngor yn ei darparu i uwch swyddogion ac aelodau etholedig yn eu galluogi i ddeall safbwynt defnyddwyr gwasanaeth a chanlyniad ei weithgareddau;
 - cael sicrwydd bod y wybodaeth hon yn ffurfio rhan o drefniadau'r Cyngor i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio ei adnoddau a'i gymhwyso'r egwyddor datblygu cynaliadwy; a
 - nodi cyfleoedd i'r Cyngor gryfhau ei drefniadau.

Trefniadau adrodd perfformiad y Cyngor

- 12 Mae Cabinet, Tîm Prif Swyddogion y Cyngor a'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu yn derbyn adroddiadau perfformiad chwe mis sy'n cynnwys manylion perfformiad gwasanaethau, cynnydd tuag at amcanion llesiant a gwybodaeth fonitro ariannol. Mae'r fforymau hyn hefyd yn derbyn adroddiadau perfformiad blynyddol amrywiol. Mae'r rhain yn cynnwys Hunanasesiad Blynyddol y Cyngor, adroddiad cwynion ac adroddiad y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol.
- 13 Canolbwyntiodd ein hadolygiad ar y mecanweithiau adrodd perfformiad allweddol hyn.

Yr hyn a ganfuom

Darperir gwybodaeth perfformiad gyfyngedig i uwch arweinwyr i'w galluogi i ddeall safbwynt defnyddwyr gwasanaeth a chanlyniadau gweithgareddau'r Cyngor

Darperir gwybodaeth perfformiad gyfyngedig i uwch arweinwyr i'w helpu i ddeall safbwynt defnyddwyr gwasanaeth

- 14 Nid yw'r Cyngor yn cynnwys gwybodaeth am safbwynt defnyddwyr gwasanaeth o fewn y wybodaeth perfformiad a gyflwynir i uwch arweinwyr fel mater o drefn. Gwelsom rai enghreifftiau cyfyngedig lle mae uwch arweinwyr y Cyngor yn cael gwybodaeth sy'n rhoi cipolwg ar safbwynt defnyddwyr gwasanaeth. Roedd y rhain yn cynnwys yr arolwg o denantiaid tai a'r arolwg cyfiawnder ieuencid. Mae tystiolaeth bod y Cyngor yn dadansoddi'r adborth y mae'n ei dderbyn ar y gwasanaethau hyn yn ôl grwpiau sy'n rhannu nodweddion gwarchoddedig.

- 15 Mae gan dempledi adroddiad Cabinet a Chraffu y Cyngor adran o'r enw 'ymgyngori gofynnol / a gynhaliwyd', ond ar wahân i un achos, defnyddir hyn i nodi y bu ymgyngoriad yn unig, yn hytrach na darparu gwybodaeth i helpu uwch arweinwyr i ddeall yr hyn y mae hyn yn ei ddweud wrthynt am safbwynt defnyddwyr gwasanaeth.
- 16 Mae'r Cyngor wedi drafftio dogfen 'Sut y bydd Cyflawniadau'n cael eu Mesur' i gyd-fynd â'i Gynllun Cyngor 2023-28. Fodd bynnag, dim ond un o'r 154 mesur yn y ddogfen hon sy'n ymwneud â safbwynt defnyddwyr gwasanaeth. Mae hyn yn dangos y gallai'r mewnwelediad cyfyngedig barhau yn rhan o'r trefniadau adrodd newydd ar gyfer amcanion llesiant diweddaraf y Cyngor.
- 17 At ei gilydd, mae'r wybodaeth y mae'r Cyngor yn ei darparu i uwch arweinwyr ynghylch safbwynt defnyddwyr y gwasanaeth yn gyfyngedig. Felly, mae'n anodd gweld sut y byddai uwch arweinwyr yn gallu deall o'r wybodaeth hon pa mor dda y mae gwasanaethau a pholisïau yn diwallu anghenion defnyddwyr gwasanaeth.

Mae'r wybodaeth a ddarperir mewn adroddiadau perfformiad i uwch arweinwyr yn canolbwyntio'n bennaf ar weithgareddau, gan gyfyngu ar eu gallu i ddeall canlyniadau'r gweithgareddau hyn

- 18 At ei gilydd, mae'r wybodaeth a ddarperir i uwch arweinwyr yn canolbwyntio'n bennaf ar weithgareddau yn hytrach na chanlyniadau. Mae hyn yn cyfyngu ar allu uwch arweinwyr i ddeall effaith gweithgareddau'r Cyngor ac a yw'n cyflawni ei amcanion.
- 19 Mae'r mesurau y mae'r Cyngor wedi'u drafftio i fonitro cynnydd gyda'i gynllun Cyngor newydd yn cynnwys gwybodaeth gyfyngedig yn unig a allai helpu uwch arweinwyr i ddeall canlyniadau ei weithgareddau.
- 20 Gwelsom rai enghreifftiau cyfyngedig lle darperir gwybodaeth am ganlyniadau. Fel y nodwyd ym mharagraff 16, mae adroddiad perfformiad gwasanaeth cyfiawnder ieuencid y Cyngor yn rhoi cipolwg manwl i uwch arweinwyr ar effaith ei weithgareddau. Mae'r Cyngor hefyd yn rhannu canlyniadau o ymchwiliadau ac ymyriadau cwynion gydag uwch arweinwyr.

Nid oes gan y Cyngor drefniadau i wirio fel mater o drefn bod data am bersbectif a chanlyniadau defnyddwyr gwasanaeth yn gywir

- 21 Mae gan y Cyngor drefniadau cyfyngedig i sicrhau bod y data a ddarperir i uwch arweinwyr yn gywir. Mae meysydd gwasanaeth unigol yn gyfrifol am eu trefniadau cywirdeb data eu hunain, ond ni roddodd y Cyngor unrhyw enghreifftiau i ddangos bod y trefniadau hyn yn cynnwys gwirio cywirdeb gwybodaeth am safbwynt defnyddwyr gwasanaeth. Er enghraifft, mae tîm corfforaethol y Cyngor yn gwirio bod data yn gwneud synnwyr, i ddeall unrhyw anghysondebau mewn perfformiad, ond nid yw hyn yn gwirio bod y wybodaeth a ddarperir i uwch arweinwyr yn gywir.
- 22 O ganlyniad, mae perygl y gall y Cyngor wneud penderfyniadau, cymryd camau, a dyrannu adnoddau yn seiliedig ar wybodaeth anghywir.

Gan fod y wybodaeth a ddarperir am ganlyniadau a safbwynt defnyddwyr gwasanaeth yn gyfyngedig, mae i ba raddau y gall y Cyngor ddefnyddio'r wybodaeth hon i'w helpu i gyflawni ei ganlyniadau hefyd yn gyfyngedig

- 23 Fel y nodwyd uchod, ein prif ganfyddiad yw nad yw'r wybodaeth berfformiad a ddarperir i uwch arweinwyr yn eu galluogi i ddeall safbwynt defnyddwyr y gwasanaeth a chanlyniadau gweithgareddau'r Cyngor. O ganlyniad, mae'n rhesymegol yn dilyn bod y graddau y mae'r Cyngor yn defnyddio'r wybodaeth hon i'w helpu i gyflawni ei ganlyniadau hefyd yn gyfyngedig.
- 24 Gallem weld bod y Cyngor wedi gwneud newidiadau ar lefel weithredol yn dilyn gwybodaeth a rannwyd yn ei adroddiadau cwynion, ond mae hon yn enghraifft gyfyngedig.

Nid yw'r Cyngor yn adolygu effeithiolrwydd ei drefniadau adrodd perfformiad mewn perthynas â phersbectif a chanlyniadau defnyddwyr gwasanaeth

- 25 Er bod y Cyngor wedi nodi yn ei Ddatganiad Llywodraethu Blynyddol diweddar a'i Hunanasesiad Blynyddol fod ganddo fewnwelediad cyfyngedig i safbwynt defnyddwyr gwasanaeth, nid yw wedi adolygu'r wybodaeth a ddarparwyd i uwch arweinwyr i sicrhau ei bod yn briodol ac yn berthnasol.
- 26 Nid yw'r Cyngor yn cymharu'r math o wybodaeth y mae'n ei chasglu na dulliau casglu ar bersbectif neu ganlyniadau defnyddwyr gwasanaeth gyda'r wybodaeth a gesglir gan sefydliadau tebyg. Nid ydym yn golygu cymharu perfformiad y Cyngor fel y cyfryw, ond i'w helpu i ddysgu sut mae sefydliadau eraill yn darparu gwybodaeth am safbwyntiau a chanlyniadau defnyddwyr gwasanaeth i helpu i gryfhau ei drefniadau ei hun. Mae hon yn elfen bwysig o drefniadau i sicrhau gwerth am arian.

Argymhellion

Arddangosyn 1: argymhellion

Gwybodaeth am safbwynt defnyddiwr y gwasanaeth

A1 Dylai'r Cyngor gryfhau'r wybodaeth y mae'n ei darparu i'w uwch arweinwyr i'w galluogi i ddeall pa mor dda y mae gwasanaethau a pholisïau yn diwallu anghenion defnyddwyr gwasanaeth.

Gwybodaeth am ganlyniadau

A2 Dylai'r Cyngor gryfhau'r wybodaeth a ddarperir i uwch arweinwyr i'w helpu i werthuso a yw'r Cyngor yn cyflawni ei amcanion a'r canlyniadau a fwriadwyd.

Trefniadau i wirio ansawdd a chywirdeb data

A3 Mae angen i'r Cyngor sicrhau ei hun bod ganddo drefniadau cadarn i wirio ansawdd a chywirdeb y data y mae'n ei ddarparu i uwch arweinwyr sy'n ymwneud â phersbectif defnyddwyr gwasanaeth a chanlyniadau.

Atodiad 1

Cwestiynau allweddol a'r hyn yr ydym yn chwilio amdano

Arddangosiad 2: cwestiynau allweddol a'r hyn yr ydym yn chwilio amdano

Mae'r tabl isod yn nodi'r cwestiwn yr oeddem yn ceisio ei ateb wrth gynnal yr archwiliad hwn, ynghyd â'r meini prawf archwilio a ddefnyddiwyd gennym i gyrraedd ein canfyddiadau.

Lefel 1	
A yw data perfformiad y Cyngor yn galluogi uwch arweinwyr i ddeall safbwynt defnyddwyr y gwasanaeth a chanlyniadau ei weithgareddau i reoli ei berfformiad yn effeithiol?	
Lefel 2	Meini prawf archwilio ¹ (yr hyn yr ydym yn chwilio amdano)
2.1 A yw'r wybodaeth perfformiad a ddarperir i uwch arweinwyr yn cynnwys gwybodaeth briodol am safbwynt defnyddwyr gwasanaeth?	<ul style="list-style-type: none">• Y wybodaeth yw:<ul style="list-style-type: none">– berthnasol i'r amcanion y mae'r Cyngor wedi'u gosod ei hun;– yn ddigon i alluogi dealltwriaeth o safbwynt defnyddwyr y gwasanaeth;– yn ddigon i ddarparu dealltwriaeth o gynnydd tuag at y canlyniadau y mae'r Cyngor yn bwriadu eu cyflawni;– yn deillio o amrywiaeth defnyddwyr gwasanaeth gan gynnwys grwpiau sy'n rhannu nodweddion gwarchoddedig; a– defnyddir i lywio cymariaethau â pherfformiad cyrff tebyg lle bo hynny'n berthnasol.• Mae'r Cyngor wedi cynnwys defnyddwyr gwasanaeth wrth benderfynu pa wybodaeth i'w chasglu.

¹ Mae ein meini prawf archwilio wedi cael eu llywio gan ein gwybodaeth gronol o waith archwilio blaenorol, yn ogystal â'r hierarchaeth gwestiynau a'r dangosyddion cadarnhaol yr ydym wedi'u datblygu i gefnogi ein harchwiliadau egwyddor datblygu cynaliadwy.

Lefel 1

A yw data perfformiad y Cyngor yn galluogi uwch arweinwyr i ddeall safbwynt defnyddwyr y gwasanaeth a chanlyniadau ei weithgareddau i reoli ei berfformiad yn effeithiol?

Lefel 2

Meini prawf archwilio¹ (yr hyn yr ydym yn chwilio amdano)

2.2 A yw'r wybodaeth perfformiad a ddarperir i uwch arweinwyr yn cynnwys gwybodaeth briodol am ganlyniadau gweithgareddau'r Cyngor?

- Mae'r wybodaeth yn defnyddio amrywiaeth o ffynonellau tystiolaeth i roi golwg gyfannol ar gynnydd.
- Mae'r wybodaeth yn galluogi uwch arweinwyr i fonitro cynnydd yn y tymor byr, canolig a hir.
- Mae'r wybodaeth yn galluogi uwch arweinwyr i fonitro darpariaeth canlyniadau sy'n cwmpasu sawl maes gwasanaeth a/neu sefydliad.

2.3 A oes gan y Cyngor drefniadau cadarn i sicrhau bod y data a ddarperir yn gywir?

- Mae gan y Cyngor drefniadau clir i wirio ansawdd a chywirdeb y data y mae'n ei ddarparu i uwch arweinwyr.
- Lle nodir gwendidau o ran ansawdd data, mae'r Cyngor yn mynd i'r afael â nhw.

2.4 A yw'r Cyngor yn defnyddio'r wybodaeth i'w helpu i gyflawni ei ganlyniadau?

- Lle nodir perfformiad gwael, mae'r Cyngor yn defnyddio'r wybodaeth i wneud newidiadau/ymyriadau.
- Mae tystiolaeth bod y Cyngor yn gwella ei gynnydd tuag at ei ganlyniadau o ganlyniad i ymyriadau.

2.5 A yw'r Cyngor yn adolygu effeithiolrwydd ei drefniadau?

- Mae'r Cyngor yn adolygu'r wybodaeth a ddarperir i uwch arweinwyr er mwyn sicrhau ei bod yn briodol ac yn berthnasol.
- Mae'r Cyngor yn cymharu'r wybodaeth y mae'n ei chasglu gyda'r wybodaeth a gesglir gan sefydliadau tebyg i nodi cyfleoedd i gryfhau ei drefniadau.

Archwilio Cymru
1 Cwr y Ddinas
Caerdydd CF10 4BZ

Ffôn: 029 2032 0500
Ffacs: 029 2032 0600
Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan www.archwilio.cymru

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.